

2023-2

23. marts 2023

All. nr./notatnr.:
2022-821-0001-19
Sull./sagsbeh.: MH/jh

**Naalakkersuisut aalajangernerat inatsisikkut tunngavigisatut
atuussinnaassuseqanngilaq. Naalakkersuisoqarfik inatsimmik
naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik piumasaqaat tun-
ngaviginagu iliuuseqarsimavoq**

*Peqatigiiffit pingasut tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaatimik Aalisar-
nermut Piniarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit itigartinneqarnera Ombuds-
mandimut ataatsimoorlutik naammagittaalliuutigaat. Naalakkersuisut ataatsi-
moorluni tikaagullinniartarnerup piffissaq eqqarsaatigalugu killilerneqarnissa-
nik 2021-mi decemberimi aalajangernerat Naalakkersuisoqarfiup itigartitsiner-
mi innersuussutigaa.*

*Ombudsmandip misissuineranut atatillugu Naalakkersuisoqarfiup oqaatigaa
Naalakkersuisut aalajangernerat itigartitsinermut inatsisikkut tunngavissatut
atuussinnaassuseqartutut isigigini. Naalakkersuisoqarfik aamma isumaqarpoq
itigartitsinermut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8-mi inatsisikkut
tunngavissaqartoq.*

*Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik isumaqatiginngilaa. Naalakkersuisut aa-
lajangernerat peqatigiiffit tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaataannik
itigartitsinermut inatsisikkut tunngavissatut atuussinnaassuseqanngitsutut isi-
gigini. Ombudsmandi taamatuttaaq isumaqarpoq piniarneq aallaaniarnerlu
pillugit inatsimmi § 8-mi aalajangiinermut tunngavittut atorneqarsinnaan-
ngitsoq. Ombudsmandip paasinninnera unaavoq § 8 tassaasoq piginnaatit-
sissutitut aalajangersakkamik taaneqartartoq, Naalakkersuisoqarfiup nalunaa-*

rummi malittarisassanik aalajangersaanermini atorsinnaasaa. Naalakkersuisoqarfilli taamaaliorisimannngilaq.

Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfimmut malugeqqullugu oqaatigaa Naalakkersuisoqarfik Naalakkersuisut aalajangererat tunngavigalugu aamma taaamatut aalajangiisimanera pillugu 2021-mi isornartorsiorlugu oqaaseqaateqarsimalluni. Ombudsmandip tamatumunnga atatillugu taamani oqaatigisimavaa aalajangererup taamaattup inatsiseqartitsineq atuuttoq tapertalersinnaangikkaa taarsersinnaanngikkaaluunnit. Naalakkersuisoqarfiup Ombudsmandi taamani isumaqatigaa suliallu taamaattut suliareqqillugit.

Ombudsmandi tamanna tunngavigalugu isumaqarpoq kukkunerup taassuma kukkussutigeqqinnejarnera akuerineqarsinnaanngitsoq.

Peqatigiiffiit ataatsimoorluni piniagassanik tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaataat Naalakkersuisoqarfiup suliareqqissaga Ombudsmandip inassutigaa. Ombudsmandip Naalakkersuisoqarfik tamatumunnga atatillugu qinnuigaa inassutigisami Naalakkersuisoqarfik qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqaler-sinneraa nalunaarutigeqqullugu.

Ombudsmandi suliami annertunerusutigut kukkussuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimasorlu isumaqarami Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaat aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia suliamik Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfigai.

(Oqaaseqaat 22. marts 2023-meersoq, j.nr. 2022-821-0001)

Ombudsmandi tamatuma kingornatigut imatut oqaaseqaateqarpoq:

1. Suut misissorpakka?

1.1. Suliamik suliarinninni Naalakkersuisoqarfiup ataatsimoorluni piniagassanik tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaatip itigartinneqarnissaanik aalajangiinerminut 21. november 2022-meersumut inatsisikkut tunngavigisaa isum-

merfiginiarlugu aalajangerpunga, matumani Naalakkersuisoqarfik peqatigiiffiit ataatsimoirluni piniagassanik tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaataannik Naalakkersuisut aalajangernerat 15. december 2021-meersoq tunngavigalugu itigartitsisinnaanersoq ilanngullugu eqqarsaatigalugu.

1.2. Oqaatigaara Naalakkersuisoqarfiup ataatsimoirluni tikaagullinniarnerup aalajangersaavagineqarnissaanik kissaateqarnermut pissutigisatut oqaatigisai oqaseqammi matumani isummerfiginngikkikka.

Oqaatigaarattaaq peqatigiiffiit ataatsimoirluni piniagassanik tikaagullittassinneqarumallutik qinnuteqaataat Naalakkersuisoqarfiup arfernik angisuunik illersuin neq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. december 2018-imeersumi aalajangersakkat sinneri tunngavigalugit itigartitsissutigisinnaasussaaneraa suliamik suliarinninninnut atatillugu isummerfiginngikkiga.

Taamatuttaaq oqaatigaara Naalakkersuisut qoorortoorsorluni (ataatsimoirluni) tikaagullinniarnermi piffissaliussaq 15. aprilimit 30. oktoberimut killilerniarlugu 15. december 2021-mi aalajangersimanersut isummerfiginngikkiga.

Kiisalu oqaatigaara Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinera 21. november 2022-meersoq ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermik aalajangiinerit imarisaat pillugit piumasaqaatinik aamma eqqortitsisuunersoq isummerfiginiarnagu aalajangertunga.

Tamatumani Inatsisartut Ombudsmandiat pillugu Inatsisartut inatsisaanni nr. 7-imi, 1. juni 2017-imeersumi § 14, imm. 1 innersuussutigaara, tassuunalu aalajangersarneqarpoq naammagittaalliuut misissuinermik aallartitsinermut pissutigissallugu naammannersoq Ombudsmandip aalajangissaga.

1.3. Ajornartorsiutinik taamaattunik siusinnerusukkut nammineq suliarinnissi manngikkaangama Danmarkimi atuakkiaasimasut aamma Folketingip Ombudsmandiata periaasia oqaaseqaatinni arlalitsigut aallaavigisarpakka. Kalaallit Nu-naanni inatsiseqartitsinikkut tunngaviup Danmarkimilu inatsiseqartitsinikkut tun-

ngaviup pingarnerusutigut assigiinnerat tamatumunnga pissutaavoq. Kalaallit Nunaanni inatsiseqartitsinikkut tunngavik Danmarkimi inatsiseqartitsinikkut tunngavimmit allaasoq isumaqaraangama tamanna oqaatigisarpa.

Oqaaseqaatiga imatut tulleriinnilerneqarpoq:

- Immikkoortoq 2: Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat
- Immikkoortoq 3: Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq
- Immikkoortoq 4: Naalakkersuisoqarfip isumaa
- Immikkoortoq 5: Uanga naliliinera
- Immikkoortoq 6: Eqikkaalluni inerniliineq

Oqaatigaara suliap ingerlasimanerata allaaserineqarnera oqaaseqaammut tuliummat.

2. Suliaq pillugu naatsumik oqaatigisassat

Peqatigiiffiit ataatsimoorluni piniagassanik tikaagullittassinneqarnissartik Naalakkersuisoqarfimmut 15. november 2022-mi qinnuteqaatigaat.

Naalakkersuisoqarfik 21. november 2022-mi aalajangiivoq, peqatigiiffillu ataatsimoorluni piniagassanik tikaagullittassinneqarnissamik qinnuteqaataat itigartillugu. Naalakkersuisoqarfip itigartitsinermut atatillugu innersuussutigaa Naalakkersuisut ataatsimoorluni tikaagullinniartarneq 15. april 2022-mit 30. oktober 2022-mut killilerniarlugu aalajangersimasut.

Naalakkersuisoqarfip itigartitsinera peqatigiiffiit uannut 24. november 2022-mi naammagittaalliuutigaat.

Naalakkersuisoqarfik 19. december 2022-mi qinnuigaara suliami allagaatit kii-salu allagaatit Naalakkersuisut aalajangererannut attuumassuteqartut uannut nassiuteqqullugit. Naalakkersuisoqarfik taamatuttaaq qinnuigaara inatsisikkut tunngavigisani pillugu oqaaseqaateqaqqullugu.

Suliami allagaatit oqaaseqaallu 11. januar 2023-mi tiguakka.

Naalakkersuisoqarfik 13. januar 2023-mi qinnuigeqqippara allagaatit Naalakker-suisut aalajangernerannut attuumassuteqartut ilassutaasumillu oqaaseqaat nas-siuteqqullugit.

Suliami allagaatit amerlanerusut kiisalu suliaq pillugu oqaaseqaat 2. februar 2023-mi tiguakka.

3. Inatsiseqartitsinikkut tunngavigisaq

3.1. Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaaneq

Oqartussaasoq inatsisiliortutut pissaaneqartumit piginnaatitsissummik peqaruni aatsaat innuttaasut eqqarsaatigalugit aalajangiisinnavaq. Inatsisilerineq pillugu oqaatsinik atuinermi oqartoqartarpooq oqartussaasoq inatsisikkut tunngavissa-qassasoq. Tamanna inatsisikkut tunngavissaqarnissamik piumasaqaatitut taane-qartarpooq ingerlatsinerlu pillugu inatsiseqartitsinermi inatsimmik naapertuuttu-mik tunngaveqartussaanermik aallaaviup malitsigalugu/nassataralugu.

Inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aallaavik innuttaasut inatsiseqartitsinikkut innarlitsaalineqarneranni pingaaruteqartutut ilaasoq mar-lunnut avinneqartarpooq.

Siullertut pineqartoq tassaavoq inatsiseqartitsinermi kimittussutsikkut tulleriin-nilersuineq. Taassuma malitsigisaa tassaavoq inatsiseqartitsinikkut tulleriinni-lersuineq – tassa imaappoq inatsisikkut aalajangiineq inatsisikkut aalajangiiner-mut qulliunerusutut inisisimasumut assortuuttuussanngitsoq. Soorlu nalunaarut inatsimmut nalunaarutip aalajangersarneqarnerani tunngaviusumut assortuut-tuussanngilaq.

Aappaattut inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aallaaveqar-neq inatsisikkut tunngavissaqartussaanermik piumasaqaateqarfiuvoq. Ingerlatsi-viup taamaaliornissamut inatsisikkut tunngavissaqarani iliuuseqarsinnaanngin-nera tamatuma nassataraa. Inatsisikkut tunngavissaqartussaanermik piumasa-qaatip taamatuttaaq nassataraa nalunaarutip ingerlatsivimmit aalajangersarne-

qartup inatsimmik nalunaarutip aalajangersarneqarnerani tunngaviusimasumik inatsisikkut tunngavissaqassasoq.

Inatsisikkut tunngavissaqartussaanermik piumasaqaat eqqarsaatigalugu inatsisilerineq pillugu atuakkiani pingaartumik manna oqaatigineqartarpooq:

"Ingerlatsiviup inatsisikkut tunngavissaqartussaanermik (piginnaatinneqarsimasus-saanermik) piumasaqaateqarfingineqarnera isumaqarpoq ingerlatsiviup inatsimmi malittarisassaq aalajangernerminut iliuuseqarnerminulluunniit tunngavigisani innersuus-sutigisinnaasussaagaa. Inatsimmi malittarisassaq taanna nammineq (annikinnerpaaf-fiatigut) inatsisitut kimeqassaaq inatsimmiluunnit malittarisassamik (annikinnerpaaf-fiatigut) inatsisitut kimeqartumik tunngaveqassalluni." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Niels Fengerip atuakkiaani "Forvaltningsret"-imi siullermik (2018-imi) naqitertin-neqartumi qupperneq 311 innersuussutigaara.

Oqaaseqaatiga 2021-4 nittartakkanni atuarneqarsinnaasoq aammattaaq innersuussutigaara. Oqaaseqaammi tassani inatsisilerinermi pisortap Anders Jørgensenip allaaserisaa "Ingerlatsivik susinnaava?" 2013-imi ukiumoortumik nalunaarutinni ilanngunneqartoq aamma innersuussutigineqarpoq.

3.2. Malittarisassanik aalajangersaasareq atuutilersitsisarnerlu

Allaffissornikkut aqutsinermi maleruaqqusat pisortat eqqarsaatigalugit innuttaasut inatsiseqartitsinikkut inissisimanerannik aalajangersaasuusut nalunaarutitut (bekendtgørelsitus) ilusilerneqartussaanerat inatsiseqartitsinikkut tunngaviusoq nalinginnaasumik akuerisaavoq. Tamanna inatsisilerineq pillugu atuakkiani tul-liuttuni sukumiinerusumik allaaserineqartuni ilaatigut eqqartorneqarpoq.

Nalunaarutit allaffissornikkut aqutsinermi inatsiseqartitsinikkut aalajangiinernut innuttaasut eqqarsaatigalugit ataatsimut malittarisassanik aalajangersaasuusut taaguutaavoq.

Nalunaarutit pisuni qaqtigoortuni ileqquusoq imaluunniit aaqqissuussaanermut tunngasut tunngavigalugit aalajangersarneqarsinnaapput, nalunaarutilli amerlanerpaartaat inatsimmik tunngaveqarluni aalajangersarneqartarput, inatsisimmi amerlanersaat piginnaatitsissutitut aalajangersakkanik oqartussaasup allaffisor-nermi aqutsinikkut malittarisassanik inatsisip nammineq oqaasertaanut tapertaa-sunik aalajangersaanissaanut periarfissiisunik imaqtarmata.

Naalakkersuisut "Inatsisilerinermi teknikkikkut najoqquassat – Kalaallit Nunaani Namminersorlutik Oqartussani malittarisassanik suliarinnittarnermi najoqqu-tassat"-ni, 2011-mi nutarterlugin pingajussaanik naqitertinneqartuni immikkoortumi 1.2.3-mi nalunaarutinik atuineq pillugu tamanna naapertorlugu makku oqaatigaat:

"Inatsisartut inatsisaat malittarisassanik innuttaasut akunnerminni inatsiseqartitsinik-kut inissisimanerannik aalajangersaaviginnittunik innuttaasunilluunniit pisussaaffiliisunik imaluunniit pisortat eqqarsaatigalugit innuttaasunik pisinnaatitaaffiliisunik Naalakkersuisut aalajangersaanissaannik aalajangersakkamik imaqpapat malittarisassat taakku nalunaarutikkut aalajangersarneqassapput. Nalunaarut taamaattoq "Nammi-nersorlutik Oqartussat nalunaarutaat"-nik taaneqartarpoq.

[...]

Nalunaarutip tamarmiusup nalunaarummiluunniit aalajangersakkat ataasiakkaat al-ianngortinneqarnissaat kissaatigineqarpat nalunaarut nutaaruinnaq suliarineqartaria-qarpoq." (Ombudsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

Nalunaarutip Danmarkimi allaffissornikkut aqutsinermi inatsiseqartitsinikkut maleruaqqusatut qaqugukkut atorneqarsinnaanera pillugu tunaartarisassat Justits-ministereqarfip allaffissornikkut aqutsinermi maleruaqqusanik suliarinnittarneq pillugu ilitsersuummi 9. juli 2021-meersumi aalajangersarsimavai. Nalunaarutinik atuineq pillugu imm. 2.1-imi aamma inatsisikkut tunngavigisaq pillugu imm. 2.3-mit ilaatigut makku erserput:

"Lovtidendelovikkut, tak. inatsit pillugu nalunaarut nr. 1098, 10. august 2016-imeersoq, aalajangersarneqarpoq tamanut saqqummiussineq tassaasoq maleruaqqusap a-

tuutilersinneqarsinnaaneranut taamalu innuttaasunut atuutsinneqarsinnaaneranut aalajangiisuulluinnartumik piumasaqaataasoq. Taamaattumik malittarisassat innuttaasunut atuutsinneqartussat nalunaarutitut (imaluunniit Kunngip peqqussutaatut) lov-tidendelov tunngavigalugu tamanut saqqummiunneqartussatut ilusilerneqartarnissaat aalajangiisuulluinnartumik pingaaruteqarpoq (imm. 8.1 tamanut saqqummiussisarner-mut tunngasoq takuuk).

Taamaalilluni malittarisassat innuttaasut akornanni inatsiseqartitsinikkut inissisim-nermik imaluunniit innuttaasut oqartussaasunut pisussaaffiinik aalajangersaaviginnit-tuussappata nalunaarutitut ilusiliineq atorneqassaaq. Malittarisassat innuttaasut, sulifeqarfiit il.il. pisortat eqqarsaatigalugit pisinnaatitaaffiliisuussappata nalunaarutitut ilusiliineq aammattaaq atorneqassaaq.

[...]

Inatsisikkut tunngavigisakkut aalajangersimasukkut aalajangersaaneq suna suliarine-qassanersoq apeqqummi inatsisip qanoq paasineqarnissaanik nalinginnaasumik nas-suaanikkut aalajangerneqartariaqarpoq. Tamatumunnga atatillugu manna immikkut oqaatigineqassaaq, tassalu malittarisassat akuliuffiuneruleriartortillugit inatsisikkut tunngavigisaq qularnaanneruleriartortussaasoq. Taamaalillutik aalajangersakkat im-mikkut annertussuseqartumik akuliuffiusut taamaallaat aalajangersarneqarsinnaap-put inatsit taamaaliornissamut piginnaatitsisumvik erseqqilluinnartumik imaqpap. Taamaalilluni soorlu pillasarneq aamma malittarisassat nanertuutaasut kingumullu atuutilersut pillugit aalajangersakkanik aalajangersaasoqassappat inatsisikkut erseq-qivissumik tunngavissaqarnissaq nalinginnaasumik piumasaqaataasariaqarpoq. Aala-jangersakkanik inatsimmi aalajangersakkanik allanik saneqqutsisunik imaluunniit inat-siseqartitsinikkut tunngavinnik nalinginnaasumik akuerisaasunik saneqqutsisunik aa-lajangersaasoqassappat inatsimmi inatsilluunniit piareersarlugu suliani immikkut tun-ngavissaqarnissaq aammattaaq piumasaqaataavoq. Tamatumunnga assersuutitut taa-neqarsinnaavoq oqartussaasumut qulliunerusumut inatsisikkut aalajangersagaanngit-sumik naammagittaalliorissamut periarfissaq nalinginnaasoq saneqqunneqassappat tamatumani inatsisikkut tunngavissaqarnissaq piumasaqaataasariaqartoq.” (Om-budsmandeqarfimmi nutsigaavoq)

3.3. Piffissap qinnuteqarfiup nalaani inatsiseqartitsinikkut tunngavigi-saq

3.3.1.

Piffissami peqatigiiffit tikaagullittassineqarnissamik qinnuteqaataannik Naalakkersuisoqarfiup itigartitsivigaata arfernik angisuunik piniartarneq pillugu malit-tarisassat arfernik angisuunik illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni nr. 9-mi, 6. december 2018-imeersumiippuit (matuma kingornatigut arferit pillugit nalunaarummik taaneqartartussami).

Piffissaq tikaagullinniarfiusinnaasoq pillugu aalajangersagaq imaattunik oqaaser-taqartoq arferit pillugit nalunaarummi § 11, imm. 1-imiippoq:

“§ 11. Tikaagulliit taamaallaat piffissami 1. januarimii - 31. decemberimut pisarine-qarsinnaapput, ullut taaneqartut marluk ilanngullugit.”

3.3.2. Arferit pillugit nalunaarut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq kingusinnerusukkut allannguute-qartinneqartarsimasoq (matuma kingornatigut piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmik taaneqartartussaq) kiisalu pinngortitamik illersuineq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 29, 18. december 2003-meersoq (matuma kingornatigut pinngortitamik illersuineq pillugu inatsimmik taaneqartartussaq) tunngavigalugit aa-lajangersarneqarsimavoq.

Piffissanik piniarfiusussanik aallaaniarfiusussanillu aalajangersaanissamut pigin-naatitsissutit immikkut aalajangersakkat tassaapput piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8, imm. 1, nr. 1 kiisalu pinngortitamik illersuineq pillugu inatsimmi § 5, imm. 1, nr. 3.

4. Naalakkersuisoqarfiup isumaa

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatit marluk suliap suliarineqarnerani atugassat uannut nassiuppa. “Naalakkersuisut isummernissaannut tunngavissiaq”-p Naalakkersuisut aalajangernerannut 15. december 2021-meersumut tunngaviusup aamma ataatsimiinneq taanna pillugu imaqarniliap assilineri Naalakkersuisoqarfiup uannut aammattaaq nassiuppa.

Naalakkersuisoqarfiup uannut oqaaseqaammi 10. januar 2023-meersumi ilaati-gut makku oqaatigai:

"[...]

Naalakkersuisut decemberip 15-iat 2021-mi ataatsimiinnerminni aalajangerput 2022-mi tikaagullittassat imatut aalajangersarneqassasut:

Kitaani tikaagullittassat tamakkerlutik 164-iupput. Taakku ima agguanneqarput: 110-t angallatinut qamutililinnut pisassiissutigineqarput, 54-illu ataatsimoorlutik piniqatigiittunut pisassiissutigineqarlutik.

Angallatit qamutilillit januarip aallaqqaataaniit decemberip 31-at ilanngullugu 2022-mi tikaagullinniarsinnaapput. Piniaqtigiiit qoorortuumik tikaagullinniartut aprilip 15-iannit oktoberip 30-at ilanngullugu 2022-mi piniarsinnaapput.

Arferit anginerit piniarneqarnerannut inatsisitigut tunngavigineqartut tassapput piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq taavalu arfernik angisuunik illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. december 2018-imeersoq. Ilanngullugit nassiunneqarput.

Naalakkersuisut ataatsimiinnerminni aalajangerput 2022-mi killeqartumik qoorortoorsluni tikaagullinniartoqassasoq. Aalajangiineq piniarneq aalisarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersumi § 8, nr. 1-4 aamma nr. 7-imik inatsisitigut tunngaveqarpoq:

"§ 8. Naalakkersuisut piniarnerup aallaaniarnerullu malittarisassatigut aqunneqarnerat pillugu iliuuseqarsinnaapput, taamatuttaaq makku pillugit malittarisassior-sinnaallutik:

- 1) Piffissat eqqissisimatitsiviusut sumiiffiillu piniarfigineqannginnissaat aallaaniarfigineqannginnissaallu.*
- 2) Pisanik piniarnermillu inerteqqutit imaluunniit killilersuinerit.*
- 3) Pisarineqarsinnaatitaasunik piffissanut sumiiffinnullu agguassineq.*
- 4) Pisarineqarsinnaatitaasunik §§ 4 - 5 aamma § 7 malillugit ukioqatigiaanut, kom-minut, angallatinut aalajangersimasunut, angallatinut ataasiakkaanut imaluunniit atortunut piniariaatsinullu erseqqinnerusumik pisassiissutinut aalajangersaalluni agguassineq.*

7) Piniutit, piniarnermi atortut taakkulu pisataasa ilusilersorneri atorneqartarnerilu, tamatumunnga ilanngullugu angallatit immakkoorutit/nunakkoorutit, piniutit, aal-laasit imassaat piniariaatsilluunniit aalajangersimasut atorneqartarnerinut inerteq-qutit.

[...]"

Naalakkersuisoqarfiup uannut oqaaseqaammi 2. februar 2023-meersumi taama-tuttaaq makku oqaatigai:

"[...]

Taassuma saniatigut Inatsisartut Ombudsmandiata aammaarluni qinnutigeqqippaa Naalakkersuisut aalajangererat Naalakkersuisoqarfiup [Peqatigiiffik A-mut] itigartitsineranut inatsisikkut tunngavigisatut atuussinnaassuseqartutut isignerlugu nassuaati-geqqullugu.

Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuisut decemberimi 2021-mi aalajangigaat, taassumalu ataani tunngavigisatut allaaserisaq aammalu nalunaarummi 2018-imeersumi § taaneqartoq inatsisikkut tunngavigisatut atuussinnaassuseqartutut isigaa, [Peqatigiiffik A-mut] qamutilissortut tikaagullittassaanniit qoorortoorsortunut nuussinissamut qinnuteqaammut itigartitsissutissatut.

Aamma Inatsisartut Ombudsmandiannut tunngavilersuutigaarpot umiatsiaararsorlutik (Qoorortoorsorlutik) tikaagullinnik aallaasarinnissinnaanerat annaasaqarsinnaanerallu piffissaq pineqartoq pillugu.

Isummernissamut tunngavissiami qup. 2-mi allaqqavoq:

"Tikaagullittassiissutit nunap immikkoortuinut agguaanneqarneri

2022-mi Kitaani tikaagullittassat tunngaviusumik 164-iupput. Pisassiissutit agguaanneqassapput angallatinut tuukkartalinnik qamutililinnut 110-t aamma ataatsimoorluni piniaqatigiinnermit piniaqatigiinnermut 54-it.

Piniaqatigiilluni qoorortoorsorlutik tikaagullinniat aprilip 15-ianiiit – oktoberip 30-at 2022 ilanngullugu tikaagullinniarsinnaapput.

Angallatit qamutilillit tikaagullinniarneq januarip aallaqqaataaniit decemberip 31-at 2022 ilanngullugu tikaagullinniarsinnaapput.

Angallatit kiisalu ataatsimoirluni tikaagullinniarnissamut teknikkikkut piumasaqaatinik nalunaarutini ataani taaneqartunik naammassinnissamasut akuerineqarsimasut nalunaarut atuuttoq malillugu tikaagullinniarsinnaapput."

5. Uanga naliliinera

5.1. Peqatigiiffiit ataatsimoirluni piniagassaatut tikaagullittassanik qinnuteqaa-taat Naalakkersuisoqarfiup 21. november 2022-mi itigartippaa.

Naalakkersuisut aalajangererat 15. december 2021-meersoq Naalakkersuiso-qarfiup itigartitsissummini innersuussutigaa, oqaatigalugulu Naalakkersuisut pif-fissaq 2022-mi ataatsimoirluni tikaagullinniarfiusoq killilerniarlugu aalajangersi-masut, piffissarlu ataatsimoirluni tikaagullinniarfiup tamatuma nassatarisaanik 15. april 2022-mit 30. oktober 2022-mut killilerneqarsimasoq.

Naalakkersuisoqarfiup uannut oqaaseqaataa 2. februar 2023-meersoq imatut paasivara Naalakkersuisoqarfik isumaqartoq Naalakkersuisut aalajangererat peqatigiiffinnut itigartitsinermut inatsisikkut tunngavissatut atuussinnaassuseqartoq. Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataa taamatuttaaq imatut paasivara Naalakkersuisoqarfik isumaqartoq piniarnermut aallaaniarnermullu inatsimmi § 8 peqatigiiffinnut itigartitsinermut inatsisikkut tunngavissatut atuussinnaassuseqartoq.

Naalakkersuisut aalajangererannik peqatigiiffiit ataatsimoirluni piniagassanik tikaagullittassinneqarnissaminnik qinnuteqaataa itigartinneqarneranut inatsisikkut tunngavissatut atuussinnaassuseqartutut Naalakkersuisoqarfiup isiginnin-ne-ra isumaqatiginngilara.

Piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8-p pisumi tassani peqatigiiffiit itigartinneqarnerannut inatsisikkut tunngavissatut atorneqarsinnaaneranik Naalakkersuisoqarfiup isiginninerra aamma isumaqatiginngilara. Oqaatigaara Naalakkersuisoqarfiup peqatigiiffinnut itigartitsissummini 21. november 2022-meersumi piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8 innersuussutiginngikkaa.

Immikkoortuni 3.1-imi 3.2-milu oqaatigineqartutut Naalakkersuisoqarfik inatsim-mik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aallaavimmi piumasaqaataasu-

tut inatsiseqartitsineq atuuttoq tunngavigalugu aalajangiisussaavoq. Taamaalil-luni Naalakkersuisoqarfik inatsimmi malittarisassamut aalajangernermi aalaja-ngiinermiluunniit tunngavigineqarsimasumut innersuussisinnaasussaavoq.

Naalakkersuisoqarfimmut matuma oqaatiginissaanut siusinnerusukkut periarfis-saqarsimavunga, tassalu uanga paasinninnera unaasoq Naalakkersuisut aalaja-ngererat inatsiseqartitsinerup atuuttup ilaginngikkaa.

Siusinnerusukkut oqaaseqaatigisimasara 2021-4 nittartakkanni atuarneqarsin-naasoq innersuussutigaara. Oqaaseqaammi tessani Naalakkersuisoqarfik ajor-nartorsiut matumani pineqartup assinga pillugu isornartorsiorneqarpooq.

Oqaaseqaammi tessani 21. december 2021-meersumi umiatsiaararsorluni qale-ralliniarsinnaanermut akuersissummik qinnuteqaatip Naalakkersuisoqarfimmit itigartinneqarnera pillugu oqaaseqaateqarpunga, tessanilu ilaatigut Naalakker-suisoqarfiup Naalakkersuisut aalajangererat innersuussutigalugu aalajangiisi-manera isornartorsiopara.

Tamatumunnga atatillugu oqaatigaara Naalakkersuisut aalajangererat inatsise-qartitsinerup atuuttup ilaginngikkaa, Naalakkersuisoqarfiullu aqutsinini, matuma-ni suliassaqarfimmi inatsiseqartitsineq atuuttoq Inatsisartunit akuerineqarsima-soq inatsimmillu naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aallaavikkut kiisalu tamanut saqqummiussisarneq il.il. pillugit malittarisassatigut atuuttutigut saq-qummertoq tunngavigalugu aalajangiisarneq ilanngullugu eqqarsaatigalugu – tamatigut piareersartartussaagaa.

Inatsiseqartitsinermik atuuttumik uanga naliliinera Naalakkersuisoqarfiup allak-katigut 26. november 2021-meersutigut ilalerpaa, suliallu qaleralinniarsinnaa-nermut akuersissutinut tunngasut piffissamit pineqartumeersut tamaasa sulia-reqqillugit.

5.2. Piffissami Naalakkersuisoqarfiup peqatigiiffinnik itigartitsivigisaata nalaani arferit pillugit nalunaarummi piffissaq tikaagullinniarfiusussaqtuq pillugu § 11, imm.

1-ikkut aalajangersarneqarpoq tikaagulliit piffissami 1. januarimit 31. decembeirimut pisarineqarsinnaasut, ullut taaneqartut marluk ilanngullugit.

Oqaatigaara arferit pillugit nalunaarut Naalakkersuisut aalajangernerata 15. december 2021-meersup kingornatigut allanngortinneqarsimangitsoq, sulilu atuuttuulluni.

Arferit pillugit nalunaarut piffissap qinnuteqarfiusup nalaani tikaagullittassanik qinnuteqaammik Naalakkersuisoqarfiup piffissamik killilersuineq tunngavigalugu itigartitsissuteqarnissaanut periarfissiinngilaq.

Oqaatigaara uanga paasinninera unaasoq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8 Naalakkersuisoqarfiup uannut oqaaseqaammini inatsisikkut tunngavigisamisut innersuussutigisaa aalajangersagaanngitsoq Naalakkersuisoqarfiup aqutsineremi allaffissornikkut aalajangiinermini atorsinnaasaa. Uanga paasinninera unaavoq piniarneq aallaaniarnerlu pillugit inatsimmi § 8 tassaasoq piginnaatitsissutitut aalajangersagaq, Naalakkersuisoqarfiup nalunaarutinik malittarisat atuuttut tunngavigalugit aalajangersaanermini atorsinnaasaa.

Tamatuma saniatigut oqaatigaara nalunaarummik nutaamik piginnaatitsissut taamaattoq tunngavigalugu aalajangersaaneq nalunaarut taamaattoq aatsaat tamnut saqqummiunneqareerpat atuuttussangortinneqareerpallu aqutsineremi allaffissornikkut periaatsimut inatsimmik unioqqutitsisuunngitsumut tunngaviuersinnaasussaasoq. Siuliini imm. 3.2 innersuussutigaara.

Uanga tamanna tunngavigalugu paasinninera unaavoq Naalakkersuisoqarfiup, piffissaq ataatsimoorluni tikaagullinniarfiusinnaasoq killilerneqassasoq kissaatiguniuk, kissaatigisaq taamaattoq arferit pillugit nalunaarutikkut nutaakkut maleruaqqusat atuuttut tunngavigalugit aatsaat piviusunngortissinnaagaa. Naalakkersuisoqarfik, siuliinni imm. 3.3.2-mi oqaatigineqartutut, piffissanik piniarfiussananik aallaaniarfiusussallu pillugit aalajangersaanissaminut inatsisikkut tunngavissaqarsimavoq.

6. Eqikkaalluni inernilliineq

Peqatigiiffiit tikaagullittassinneqarnissaannik Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuisut aalajangernerat 15. december 2021-meersoq tunngavigalugu 21. november 2022-meersumi itigartitsisimanera akuerineqarsinnaanngitsutut isigaara.

Uanga paasinninna unaavoq tamanna ingerlatsinermik inatsiseqartitsinermi inatsimmik naapertuuttumik tunngaveqartussaanermik aallaavimmut naapertuuttuunngitsoq, aallaavimmimi tassani pineqarmat Naalakkersuisoqarfik inatsimmi malittarisassamut aalajangernermut tunngaviusimasumut innersuussissa-soq.

Suliaq Naalakkersuisoqarfiup suliareqqilissagaa oqaaseqaatikkalu isiginiarlugit suliarissagaa inassutigaara.

Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara inassutigisama Naalakkersuisoqarfik qanoq iliuuseqarnissamut pissutissaqalersinneraa uannut nalunaarutigeqqullugu.

Suliami annertunerusutigut kukkussuteqartoqarsimasoq sumiginnaasoqarsimisorlu isumaqarama Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaat aamma Naalakkersuisut Siulittaasuata Naalakkersuisoqarfia Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23 tunngavigalugu nalunaarfiginiarpakka. Taamaalilluni Ombudsmandi pillugu inatsimmi § 23-kkut aalajangersarneqarpoq pisortat ingerlatsivianni annertunerusumik kukkussuteqartoqarsimanissa imaluunniit sumiginnaasoqarsimanissa ili-magisariaqartoq Ombudsmandip suliamik misissuinerata takutippagu Ombudsmandi suliaq pillugu Inatsisartut Inatsisinut Ataatsimiitaliaannut tamatumunngalu peqatigitillugu Naalakkersuisunut imaluunniit kommunalbestyrelsimumt nalunaaruteqassasoq.

Allakkat ukua assilinerat peqatigiiffinnut nassiuppara.

Oqaaseqaat manna oqaaseqaammi pineqartut kikkuussusii ilisarnarunnaarsillugit nittartakkanni tamanut saqqummiunneqarumaarpoq, 2023-milu ukiumoortumik nalunaarutinni eqqaaneqarumaarluni.

SULIAP INGERLASIMANERATA ALLAASERINEQARNERA

Suliami allagaatini Naalakkersuisoqarfimmit tigusanni ilaavoq "Naalakkersuisut i-summerissaannut tunngavissiaq" 9. december 2021-meersoq. Tunngavissiamit tassani ataatsimoorluni tikaagullinniarnermi piffissaq eqqarsaatigalugu killiliiner-nik takusassaqanngilaq. Piffissaq eqqarsaatigalugu 2022-mi 15. aprilimit 30. oktoberimut killiliineq taamaallaat isummernissamut tunngavissiap tunuliaquataa pil-lugu allakkiami takuneqarsinnaavoq.

Naalakkersuisut 15. december 2021-mi ataatsimiinnerat pillugu imaqarniliamit tikaagullinniarneq eqqarsaatigalugu makku erserput:

"[...]

Naalakkersuisut aalajangerput:

[...]

Tikaagulliit

Kitaa

- Kitaani tikaagullittassat tamakkerlutik 164-iussasut. Angallatit kiisalu ataatsimoo-russanik tikaagullinniarnissamut teknikkikkut piumasaqaatinik nalunaarutini ataani taaneqartunik naammassinnissimasutut akuerineqarsimasut 1. januarimiit 31. de-cemberimut tikaagullinniarsinnaapput.

Tunu

- Tunumi tikaagullittassiissutit tamakkerlutik 20-ussasut. Ataatsimoorussamik tikaagullinniarnissamut teknikkikkut piumasaqaatinik nalunaarutini ataani taaneqartunik naammassinnissimasutut akuerineqarsimasut 1. januarimiit 31. decemberimut tikaagullinniarsinnaapput.
- Tikaagullittassiissutinik agguasseqqinnissamut Naalakkersuisoq piginnaatinneqas-sasoq. Arfernikiq angisuunik illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartus-sat nalunaarutaat nr. 9, 6. december 2018-imeersumi § 9 takuuk.
- 2021-mi pisassiissutinik sippusoqarsimassagaluarpat 2022-mi pisassiissutinit ilan-ngaatigineqassapput.

- 2021-mi pisassiissutit sinneqassagaluarputa 2022-mut nuunneqassapput.

[...]"

Suliami allagaatini taamatuttaaq ilaavoq tusagassiuutitigut nalunaarut 23. december 2021-meersoq. Tassanngilaatigut erserpoq qoorortoorsorluni tikaagullinniarneq 2022-mi 15. aprilimit 30. oktoberimut ingerlanneqarsinnaasoq.

Peqatigiiffik A-p tikaagullittassinneqarnissani Naalakkersuisoqarfimmumut 15. november 2022-mi qinnutigaa. Qinnuteqaammit makku erserput:

"Pillugu: Tikaagullinnik pisassanik ukiup naaneranut"

Matumuuna [Kommunimi] ataatsimoorlutik arfanniartartut [Illoqarfik A-mi] piumasaraat tikaagulleqarluarmat [...-p] sullua tikaagullittassallu suli amiakkoqarmata pisassiissutinik tuneqqullutik. Ukiup imaasinerani appat puisillu kisiisa pinigassaamata [...-llu] sulluani suli tikaagulleqarluarmat tikaagullittassanik qinnuteqarpugut, [Kommunimillu] qinnuteqarneq tamakkiisumik taperserparput."

Qinnuteqaat [Kommunip] sinnisaanit kiisalu [Peqatigiiffik A-p] sinnisaanit atsiorneqarsimavoq. Qinnuteqaat [Kommunip] e-mailianut ilanngussatut kakkiullugu nassiuinneqarsimavoq, e-mailimillu tessanngilaatigut erserpoq qinnuteqaat [Kommunimi] umiatsiaararsortut tikaagullittassanik ataatsimoorlutik qinnuteqaataattut isigineqassasoq.

Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 21. november 2022-meersutigut imatut itigar-titsivoq:

"[Illoqarfik A-mit] qinnuteqaammut akissuteqaat"

Naalakkersuisoqarfiup [Illoqarfik A-mi] qoorortoorsorluni tikaagullinniarnissamut nuussinissaq qinnuteqaat novemberip 15-iat 2022 tiguaas.

Naalakkersuisoqarfiup qinnuteqaat suliarisimavaa.

Aalajangiineq

Naalakkersuisoqarfíup qoorortoorsorluni tikaagullinniarnissamut nuussinissamut qinnuteqaat itigartippaa.

Naalakkersuisut decemberip 22-ni 2021 [eqqortoq unaavoq 15. december 2021-meersoq, uanga ilanngussara] aalajangerput qoorortoorsorluni tikaagullinniarneq piniarfik 2022-mi piffissamik killiliineqassasoq, tassa piniaqatigiit qoorortuumik tikaagullinniartut aprilip 15-iannit oktoberip 30-at ilanngullugu 2022-mi piniarsinnaasut.

Qoorortoorsorluni tikaagullinniarneq ukioq manna matoreerpoq, 2023-mi ammaqqis-saaq.

Naammagittaalliuuteqarnissamut ilitsersuut

Paasissutissanik nutaanik suliamut tunngasunik saqqummiussassaqassagaluaruit imaliunniit suliaq eqqunngitsumik tunngaveqarluni aalajangiiffigineqarsimassagaluarpat suliap qaqlieqqinnissaanut Naalakkersuisoqarfik periarfissaqarpoq. Taamatuttaaq suliap eqqartuussivinnut aamma Inatsisartut Ombudsmandiannut suliassanngortinnissaanut periarfissaqarputit.”

Peqatigiiffiit naammagittaalliuutaat 24. november 2022-meersoq 28. november 2022-mi tiguara. Naammagittaalliummit makku erserput:

“Pillugu: Tikaagullittassanik ulloq 15-10-2022 [Kommunimi] qinnuteqaamut itigartitsineq

Matumuuna [Kommunimi] ataatsimoorlutik tikaagullinniartut ukiup naaneranut tikaagullinniarnissamut qinnuteqaatitsinnut naalakkersuisut oktoberip naanerani matusinertik aaliangiusimallugu itigartitsinerannut naammagittaalliuummik ingerlatitsivugut, makkua tunngavigalugit: Siullermik ukiup imaasinerani [Kommunimi] aalisartut piniartullu allamik periarfissamik peqanngilagut appat puisillu kisiisaanerusoq isertitsivigaagut ukioq mannalu puisit ajornartorujussuupput avatitta aarloqaannavinnera pissutigalugu aammalu saarulliit tulangitsoornerisa kingunerisaanik saarullinniatqarnani annikitsuinnarmillu aalisartoqarluni, saarulleqarpianginneralu aalisarnissamut akilersinnaanani saarulliit akii appaseqimmata [maani]. Tikaagulliit eqqatsinni takussaaqaat isiginnaaginnartarlutigillu naak maannamut kitaani suli tikaagulliit 24-t pisarineqarsimannngikkaluartut. Qinnuteqaatitsinni taakkua ilaannik tunineqarnissarput naatsorsuutigigaluarparput. Naammagittaalliorntsinnutaaq tunngavigaarpot inat-

sisartut inatsisaanni tikaagullinnut tunngasumi § 11-mi allassimasoq. Tikaagulliit taamaallaat piffissami 1. januarimiit 31. decemberimut pisarineqarsinnaapput ullaat marluk ilanngullugit. Naak sinerissami suli tikaagulliit sinneruttut 24-ugaluartut oktoberip naaneranut naalakkersuisut/-sup matusineratigut pisasseqqinnejarsinnaane-rigaluarput mattunneqarnera inatsisartulli inatsisaanni tikaagullinniarsinnaanermi ullu-liussat malinnagit mattussineq akuerisinnaanatigu naammagittaalliuutigaarput. Ukiar-luarnerani tikaagulliit kujammut ingerlaarnerminni maanna [manna] najoqqaartar-massuttaaq puigoqqunngilarput. Aammalu nipisanniarnitsinni pisassiissutiniit 139 tonsiniit taamaallaat [Illoqarfik B-mi] 25 tons aammalu [Illoqarfik A-mi] 37 tons tiguneqarlutik killilerujussuarmik tunisassiorfinniit tigusisoqarnera pissutaavoq naak tamaasa aalisarsinnaagaluarlutigit annaasaqaatitut tunisassaagaluanik 2.000.000,00 missiliorpaat taamaattumik tikaagullinnut qinnuteqaapput itigartinneqarnera naammaginannilluinnartutut isigalutigu naammagittaalliuutigaarput. Aammalu ukioq manna [...mit] kujammut nipisat suaannik aalisartoqanngilaq tunitsiviit taakkunani nipisat suaannik tigooqqaanngimmata, taakkunani annaasat annertoqaat.”

Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 19. december 2022-meersutigut qinnuigaara suliami allagaatit tamaasa suliarlu pillugu oqaaseqaat uannut nassiuteqqullugit. Naalakkersuisoqarfik taamatuttaaq qinnuigaara Naalakkersuisut aalajangiinerata Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinermi 21. november 2022-meersumi tunngaviut-tissimasaata assilinera nassiuteqqullugu. Oqaaseqaat eqqarsaatigalugu Naalakkersuisoqarfimmut ilaatigut imatut allappunga:

“[...]

Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara oqaaseqaammini Naalakkersuisut aalajangernerat 22. december 2021-meersoq [eqqortoq unaavoq 15. deceember 2021-meersoq, ua-nnga ilanngussara] Naalakkersuisoqarfiup itigartitsineranut inatsisikkut tunngavigisatut atuussinnaassuseqartutut isignerlugu aamma immikkut nassuaateqaqqullugu.

Suliaq 2021-4 nittartakkanni atuarneqarsinnaasooq aamma innersuussutigaara. Tassani ilaatigut oqaatigaara Naalakkersuisut aalajangernerat inatsisiliornerup atuuttup ila-ginngikkaa, aalajangernerullu taamaattup inatsisiliorneq atuuttoq tapertalersinnaan-ngikkaa taarsersinnaanngikkaaluunniit.

[...]"

Suliami allagaatit kiisalu oqaaseqaat 10. januar 2023-mi ullulerneqarsimasoq 11. januar 2023-mi tiguakka. Oqaaseqaammit ilaatigut makku erserput:

"Naalakkersuisut decemberip 15-iat 2021-mi ataatsimiinnerminni aalajangerput 2022-mi tikaagullittassat imatut aalajangersarneqassasut:

Kitaani tikaagullittassat tamakkerlutik 164-iupput. Taakku ima agguaanneqarput: 110-t angallatinut qamutililinnut pisassiissutigineqarput, 54-illu ataatsimoorlutik pniaqatigiittunut pisassiissutigineqarlutik.

Angallatit qamutilillit januarip aallaqqaataaniit decemberip 31-at ilanngullugu 2022-mi tikaagullinniarsinnaapput. Piniaqatigiit qoorortuumik tikaagullinniartut aprilip 15-iannit oktoberip 30-at ilanngullugu 2022-mi piniarsinnaapput.

Arferit anginerit piniarneqarnerannut inatsisitigut tunngavigineqartut tassaapput piniarneq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersoq taavalu arfernrik angisuunik illersuineq piniarnerlu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 9, 6. december 2018-imeersoq. Ilanngullugit nassiuneqarput.

Naalakkersuisut ataatsimiinnerminni aalajangerput 2022-mi killeqartumik qoorortoorsluni tikaagullinniartoqassasoq. Aalajangiineq piniarneq aalisarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 12, 29. oktober 1999-imeersumi § 8, nr. 1-4 aamma nr. 7-imik inatsisitigut tunngaveqarpoq:

§ 8. Naalakkersuisut piniarnerup aallaaniarnerullu malittarisassatigut aqunneqarnerat pillugu iliuuseqarsinnaapput, taamatuttaaq makku pillugit malittarisassior-sinnaallutik:

- 1) *Piffissat eqqissisimatitsiviusut sumiiffiillu piniarfigineqannginnissaat aallaaniarfigineqannginnissaallu.*
- 2) *Pisanik piniarnermillu inerteqqutit imaluunniit killilersuinerit.*
- 3) *Pisarineqarsinnaatitaasunik piffissanut sumiiffinnullu agguaassineq.*
- 4) *Pisarineqarsinnaatitaasunik §§ 4 - 5 aamma § 7 malillugit ukioqatigiaanut, kom-minut, angallatinut aalajangersimasunut, angallatinut ataasiakkaanut imaluunniit atortunut piniariaatsinullu erseqqinnerusumik pisassiissutinut aalajangersaalluni*

agguaassined.

7) Piniutit, piniarnermi atortut taakkulu pisataasa ilusilersorneri atorneqartarnerilu, tamatumunnga ilanngullugu angallatit immakkoorutit/nunakkoorutit, piniutit, aal-laasit imassaat piniariaatsilluunniit aalajangersimasut atorneqartarnerinut inerteq-qutit.

[...]"

Naalakkersuisoqarfik allakkatigut 13. januar 2023-meersukkut qinnuigeqqippa Naalakkersuisut aalajangererat Naalakkersuisoqarfiup itigartitsineranut inatsisikkut tunngavissatut atuussinnaassuseqartutut isigineraa paassisutissiissutigeqqu llugu. Naalakkersuisoqarfik taamatuttaaq qinnuigeqqippa Naalakkersuisut aalajangererat Naalakkersuisoqarfiup aalajangiinermi tunngaviutissimasa uannut nassiuteqqullugu. Kiisalu Naalakkersuisoqarfik qinnuigaara "Naalakkersuisut isummernissaanut tunngavissiaq"-p Naalakkersuisoqarfiup aalajangiineranut tunngaviusimasup assilinera uannut nassiuteqqullugu.

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaataa nutaaq 2. februar 2023-mi tiguara. Oqaaseqammit tassannga ilaatigut makku erserput:

"[...]

Taassuma saniatigut Inatsisartut Ombudsmandiata aammaarluni qinnutigeqqippaa Naalakkersuisut aalajangererat Naalakkersuisoqarfiup [Peqatigiiffik A-mut] itigartitsineranut inatsisikkut tunngavigisatut atuussinnaassuseqartutut isignerlugu nassuaati-geqqullugu.

Naalakkersuisoqarfiup Naalakkersuisut decemberimi 2021-mi aalajangigaat, taassumalu ataani tunngavigisatut allaaserisaq aammalu nalunaarummi 2018-imeersumi § taaneqartoq inatsisikkut tunngavigisatut atuussinnaassuseqartutut isigaa, [Peqatigiiffik A-mut] qamutilissortut tikaagullittassaanniit qoorortoorsortunut nuussinissamut qinnuteqaammut itigartitsissutissatut.

Aamma Inatsisartut Ombudsmandiannut tunngavilersuutigaarpuit umiatsiaararsorlutik (qoorortoorsorlutik) tikaagullinnik aallaasarinnissinnaanerat annaasaqarsinnaanerallu piffissaq pineqartoq pillugu.

Isummernissamut tunngavissiami qup. 2-mi allaqqavoq:

"Tikaagullittassiissutit nunap immikkoortuinut agguaanneqarneri

2022-mi Kitaani tikaagullittassat tunngaviusumik 164-iupput. Pisassiissutit agguaan-neqassapput angallatinut tuukkartalinnik qamutililinnut 110-t aamma ataatsimoorluni piniaqatigiinnermit piniaqatigiinnermut 54-it.

Piniaqatigiilluni qoorortoorsorlutik tikaagullinniat aprilip 15-ianiiit – oktoberip 30-at 2022 ilanngullugu tikaagullinniarsinnaapput.

Angallatit qamutilillit tikaagullinniarneq januarip aallaqqaataaniit decemberip 31-at 2022 ilanngullugu tukaagulliniarsinnaapput.

Angallatit kiisalu ataatsimoorluni tikaagullinniarnissamut teknikkikkut piumasaqaatinik nalunaarutini ataani taaneqartunik naammassinnissimasutut akuerineqarsimasut na-lunaarut atuuttoq malillugu tikaagulliniarsinnaapput."

Naalakkersuisoqarfiup oqaaseqaatai marluk peqatigiiffinnut taakkua suliami il-lua'tungiusutut isumaannik tusarniaatitut 9. februar 2023-mi nassiuppakka. O-qaaaseqaatinik peqatigiiffinnut tamatumunnga atatillugu tigusaqanngilanga.